

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

dupl

Folk-Sagor

5.

Fortunatus.

Ät huru roligt,
Bid brafan förtroligt att höra talas om jettar och troll
Om winterqvällen, Då trollen på hällen dansa sin ringdans i
stjernklar natt.

Kalmar. Hos Ströhm & Bröder Westin. 1853.

Pris 3 fl.

En fattig man i staden Famagusta på Cypern hade en son, som fått namnet Fortunatus. Då han hunnit ynglingaåren, trufdes han ej långre hemma, utan långtade ut i werlden. Föräldrarne hade ingenting deremot; de tänkte: må han sielf söka sin lycka och se sig om hur han finner henne.

Han wandrade alltså åstad, besökte många länder och såg många städer, led stundom brist, men hade åfwen ofta goda dagar, och tjente wid mången furstes hof årligt och troget; sådant kunde likwål ej hans kamrater lida, utan de förstodo alltid genom list och rånker jaga honom bort igen.

På detta sätt kom han allt långre från hemmet, råkade stundom i godt, men ännu oftare i dåligt sällskap, der han förslöste sina med flit och möda förwårswade penningar och hade sluteligen ingenting qwar.

Under bekymmer för framtiden och ånger öfwer det förflutna gick han en dag wisse i en stor skog. Bår, syra, bergsöta och wildäpplen woro här hans enda spis, och en källas klara watten hans enda dryck. Björnarnes brummande och wargarnes tjutande satte honom i ständig oro. Då det led mot natten, steg han upp i ett träd, för att der wara i större säkerhet; men, till sin stora förskräckelse, såg han en wåldig slagbjörn klifwa upp i just samma träd, der han tänkt få sin nattro. Förgåfwes klätt

rade Fortunatus nndan allt högge och högge; hans förföljare war honom ständigt i hålarne. Slutligen, kommen till yttersta toppen, fattade han mod, drog ut sitt swärd och högg dermed löst på björnen. Denne, ännu mer retad häraf, höll sig med ena framtassen fast i en af trädets grenar och ämnade med den andra gifwa Fortunatus ett duktigt hugg; men i detsamma brast grenen och björnen tumlade ned, hwarwid uppstod ett sådant buller att alla de öfriga djuren, som stodo der nere, togo flykten. Fortunatus war åswen i ångesten nedfallen, och det så, att han, nedkommen, satt grense öfwer den halfdöda björnen, hwilken han ej försummade att döda, så snart han kommit till besinning.

För att stilla sin hunger, sög han blodet ur björnens sår, och sedan han wedergwickt sig deraf, lade han sig ned på sin dödade fiendes mjuka pels och insomnade tungt.

När han efter en lustig sömn uppvaknade, stod en skön jungfru framför honom; men han wiste icke hwem hon war eller hwatifrån hon kommit. Hon såg likväl så glad och wäntlig ut, att han gerna förtrodde sig åt henne och sade: "Hjelp mig ur denna skog, eljest måste jag här dö." — "Det skall du icke," swarade skogsjungfrun, "och jag skall snart hjälpa dig ur skogen; men jag will förlåna dig en ännu större förmån. Wet att jag är Fortuna, lyckans gudinna. Här i min påse finnes Rike, dom, Wisbet, Magt, Skönhet och Halsa Wälj dig en af dessa gåfwor, men blott en kan jag gifwa dig."

Fortunatus besinnade sig ej länge innan han walde Rikedom; ty, tänkte han, har man penningar, så har man allt.

"Godt," sade Lyckans gudinna, "tag denna pung. Du finner alltid så mycket penningar du önskar dig i guld- och sifvermynt, och denna egenkap skall den behålla så länge du och dina barn lefwa, men ej längre. Begagna den wäl och såsom ett tack-sambetsbewis för denna rika gåfwa skall du hwarje år i denna månad med 400 dukater utstyra en hederlig flicka, som för fattigdom ej kan få gifva sig med den hon älskar."

Efter dessa ord förde den sköna jangfrun Fortunatus ur skogen och förswann.

Fortunatus hade nu wissserligen genom den underbara pungen mera penningar än han behöfde; men denna lycka war nära att blifwa honom wädlig, ty då han af en hästhandlare köpte 6 sköna hästar, hwilka en rik furste funnit för dyra blef detta rätt illa upptaget. Fursten, hwilken lika litet behöfde hushålla med menniskor, som Fortunatus med penningar, lät i harmen fängsla honom, och den oförsigtiga hästhandlern hade lätt kunnat kosta Fortunatus lifwet, om han icke genom rika gåfwor ur sin pung förstätt att skaffa sig gällande förespråkare wid hofwet.

Denna händelse gjorde honom emellertid försigtigare. Han insåg att en ringa man, som han, alltid wäckte en wif förargelse och mer än wanlig afund, om han för uppenbart wisade sin rikedom, och gick därför klofare tillwäga. Desutom gjorde han en lycklig bekantskap, som hjälpte honom på rätt wäg med sin outtömliga skatt. Det war en fattig, men kunnig och erfaren man, som rest widt och bredt omkring, och nu antog tjenst hos Fortunatus,

hvilken han rådde att begifwa sig ut på resor, för att i fremmande land, genom sina penningar, skaffa sig anseende af en ej blott rik, utan äfwen förnäm man. Leopold, så hette den nya wännen, anskaffade wagnar och betjening; med de aldrig bristande tillgångarne mötte inga synnerliga swårigheter, och Fortunatus blef, ju längre de reste, i följd af den stat han förde, allt mer och mer ansedd, så att han snart sjelf ei kunde annat än finna sig rätt hög och förnäm. Han war också ej som dessa resande, hvilka på några månader begifwa sig utrikes och om hvilka ordspråket säger:

"Det flög en höna öfwer Rhem

Och hemkom som en kyckling se'n,"

utan han reste i hela 15 år och gaf sig god tid både att se och att tänka öfwer hwad han sett.

Under dessa resor kom han äfwen till Irland och hwilade der en gång öfwer natten i ett kloster, bredwid hwilket fanns en stor grotta med många gångar och hwalf, som kallades St. Patriks Skärseld. Wåra resande wille gerna besöka en så märkwärdig ort, men då man lätt kunde gå wisse i de många gångarne, warnade dem abboten att begifwa sig för långt in. Fortunatus trodde det likwäl ej wara så farligt, utan gick dit ensam med Leopold; men snart erfor han huru farligt det är att förakta goda råd. Det dröjde ej länge förr än de funno, att de gått wisse, och då de nu wille wända om, förwiltade de sig allt mer och mer. Så irrade de ur den ena gången i den andra i hela två dagar, plågade af hunger, törst och trötthet, så att grottan blef för dem en sannskyldig skärseld. Munkarne blefwo äfwen oroliga, ty de fruktade, att efter denna

olycka ingen som pilgrim mera skulle wilja taga herberge hos dem, och likwål hade de af dessa slags gäster haft sina mesta inkomster. I icke mindre oro woro Fortunati betjenter; ty hwar skulle de wål få en husbonde, som betalte dem så wål och war en så genomgod herre? De satte derföre allt i rörelse och lofwade 100 dubbla guldstycken åt den, som räddade deras herre och Leopold, hwilken äfwen war af dem allmänt afhållen.

Blott någon utlofwar mycket penningar, så kan han lätt utföra allt hwad menniskor förmod. Der fanns en man, som med tillhjelp af ett snöre i alla möjligen riktningar mått och undersökt grottan. Så snart han fick weta hwarom frågan war och hwilken stor summa han kunde förtjena, skyndade han att genomleta hålan åt alla håll och lyckades sluteligen att träffa de utmattade och halddöde resande, dem han först wedergwicke med bröd och win och sedan lyckligen förde ut igen, till stor glädje för både betjeningen och munkarne.

Sedan Fortunatus länge rest samt mycket sett och erfarit, ja till och med genom en trolös wård warit på wägen att förlora sin pung, ehurn han icke ens gifwit sin wån Leopold förtroende af des egenheter, begaf han sig sluteligen hem till Samagusta, der han ännu träffade sina föräldrar wid lif och gjorde allt hwad han kunde för att bereda dem en glad ålderdom.

Fortunatus hade under sina resor sett många herrliga kyrkor och palatser, att det war helt naturligt, det en man med så oinfränkta tillgångar wid hemkomsten tänkte på sin fädernestads förskönanande. Han uppförde åt stadsboerne en stor och skön kyrka

och åt sig sjelf ett präktfullt palats, kring hwilket han anlade de skönaste trädgårdar med många wattenkonster och andra kostbara prydnader, så att konungen sjelf ej hade så mycken herrlighet att fögna sig åt.

Deßa kostsamma anläggningar wäckte konungens uppmärksamhet. Det måste likwäl wara en swära rik man, som kan lägga så mycket penningar i byggnader, tänkte han; man måste söka fåsta honom wid hemmet, att han ej åter öfwerger och med sina rikedomar. Kort och godt, konungen bortgifte den rike mannen med en fattig greswens dotter, som gerna tog honom till godo, emedan han war en wälwert man med ett ganzka hygaligt utseende. Den fattige men förnåmte greswen och hans icke mindre förnåmte fru greswinna hade wäl aldrig bifallit denna förnämling, om icke Fortunati präktfulla palats, sköna trädgårdar och stora rikedom förbländat dem och förmått dem att gifwa sin dotter åt en ofrälse man. Men de dyrbara stänkerna till swärfar, swärmor och swägerfor, de lysande måltiderna och festerne, wid hwilka till och med konungen infann sig, gjorde likwäl snart Fortunatus högeligen wärderad i hela släkten.

Femton lyckliga år hade Fortunatus framlefwat med sin unga wackra greswinna och under denna tid blifwit wälsignad med twenne söner; men som de rika ofta hafwa sina nycker, så uppstod hos vår Fortunatus nu åter lusten att resa. Hans ömka maka lade sig wäl allt hwad hon kunde emot detta infall; men det stod ej att ändra.

Han for alltså åstad och kom till Alexandria, der en mächtig pascha regerade. Honom stänkte han flere dyrbarheter af högt värde, som han inköpt i Wenedig, Florens och och annorstädes. Paschan undrade lika mycket öfwer den förmenteltes resande köpmannens rikedom, som öfwer hans rikförfighet, och af tacksamhet för de kostbara gåfworna lät han bjuda honom till sig och wisade honom efter måltiden alla sina skatter i silfwer, guld och ädla stenar. Fortunatus ställde sig på det högsta förundrad öfwer allt detta och sade sig ej begripa, huru man kunnat förena så stora skatter på ett ställe. "Ah," swarade paschan, "detta är i alla fall ett intet emot den skatt, jag förwarar i min sängkammare."

En så märkwärdig klenod wille Fortunatus gerna se på närmare håll, och den rika paschan war också arrig nog att

taga honom med sig i sitt sofrum, der han framdrog under fången en gammal hatt af ganska tarfligt utseende och sade: "Ser du, denna hatt är mera wård än alla mina skatter. Blott jag sätter den på mitt hufwud, så förflyttas jag genast hwar helst jag önskar mig, till min krigshår, till mitt rikes aflågsnaste trakter, till mina jagtparker, ja jag tror ända till solen, om det fölle mig in och jag ej fruktade att blifwa swedd."

Då Fortunatus tycktes hafwa swårt att sätta tro hårtill, satte paschan, för att öfwertyga honom, hatten på hans hufwud och bad honom önska sig hwart han wille och sedan tillbaka. Fortunatus lydde, önskade sig hem till hustru och barn, och war i det samma, utan att han wiste huru, hos dem.

Den gode paschan war en ganska dum herre, som så lånte ut sin ofskattbara hatt; men en skålm war också Fortunatus, som ej kom tillbaka med honom och gaf paschan så mången sorgslen stund öfwer hattens örfattliga förlust och sitt alltför långt drifna förtroende till menniskor.

Fortunatus åter tyckte, att den underbara hatten passade förträffligt till den undergörande pungen, och wille därför icke släppa någondera ifrån sig.

Men ehuru Fortunatus nu hade i rift mått allt denna jordens goda, åldrades han likwål såsom andra menniskor, och sedan han i några år öfwerlefwat sin grefwinna, märkte han, att tiden nu åfwen war inne för honom att skiljas hädan. När han så låg på sitt yttersta, lät han infalla sina båda söner, upptäckte för dem hemligheten med hatten och pungen, samt tillade, att pungens undergörande kraft blott räckte för deras lifstid, hwarföre de i tid borde tänka på sina arfwingars försörjande.

Den yngre af sönerne, som hette Andalos, hade ärfvarens lust för resor; men den äldre, Ampedos, triffes bäst hemma. Andalos bad därför sin bror ur pungen fylla några säar med guldmynt och sedan lemna den åt honom under sex års tid, på det han rätt wäl kunde få se sig omkring i werlden. Hatten skulle blifwa qwar hos Ampedos, att, i fall säarne under tiden blefwo tomma, denne genast skulle kunna önska sig till brodern för att skaffa dem ny påfyllnad.

Ampedos, god och from, gjorde icke många inwändningar, utan fyllde ett par säar med dukater, hwaraf han aldrig tog mer än han nått och jemt behöfde, läste in den underbara hatten och lefde stilla och nöjd hemma. Andalos deremot

for från haf till haf, wann priset wid alla torneringar och ring-
rånningar, samt förwärfwade sig öfwerallt stort anseende genom
sin rikedom, sin talrika betjening och sin frifostighet. Dock
pengar ge mod,

men mod ger öfwermod,

och så kom äfwen hans stund. Han hade stannat i den stora
staden London, gifwit konungen, drottningen, prinsar, prinses-
sor och hela hofwet många lysande fester, och prinsessan
Agrippina till och med fann hans ögon rätt wackra, likasom
han hela hennes person. Hade han blott varit af furstligt
blod, så hade hon wist icke besinnat sig att beswara hans
kärlek, som dag ifrån dag blef alltmera synbar; men nu wiste
man beklageligen icke hwarifrån den rike mannen kom eller
hvilken han war.

Konungen, som war en god och mild herre, tyckte gerna
om ett godt skämt och roade sig stundom sjelf att tillstålla
sådant. En dag stiekade han till Andalos och gaf honom
tillkänna, att han med sin gemål och sina barn wille äta mid-
dag hos honom; men på det han skulle kunna sätta den rika
wården i bryderi, förbjöd han med detsamma wid strängt straff,
att ingen i hela den stora staden skulle få sälja wed eller kol
till Andalos' folk. Denne hade emellertid gjort stora anstäl-
ler och inköpt de utsökta läckerheter; men då dessa skulle
tillagas, kunde hwarken wed eller kol fås. Andalos förstod
lätt, att detta war ett påfund af konungen för att göra ho-
nom brydd; men han war ej rädlös. Han lät genast upp-
köpa all kanel, mustort, peppar, kryddneglikor och ingefära,
som fanns i de londoniska köpmännens stora magasin, och
sick på detta sätt brånse nog.

När den utsatta dagen inföll, for konungen med all kung-
lig ståt till Andalos' hus och trodde sig nu få se den rike
mannen i en wacker förlägenhet. Men huru förwånad blef
icke den kungliga familjen att wid framkomsten mötas af den

Stönaste wälluft, som förbränningen af så många kryddor måste äfstadkomma, och att sedermera undfånnas med en måltid, så läcker och wäl anrättad, att de aldrig sett dess make. Den som nu blef stat war icke wården, utan konungen. Andalos måste förklara huru han kunnat tillaga en sådan middag utan wed eller kol, och han twefade icke att tillstå sanningen, ty hans bränse war ej att stämmas för. Förundran öfwer hans omärliga rikedomar blef emellertid härigenom ännu mera ökad, och han tycktes sjelf finna ett nöje i att stegra den till det yttersta; ty då de höga gästerna reste hem, förärade han hwarje herre och fruntimmer i kungens följe dyrbara ringar, halsband och dosor rikt besatta med juweler. Den lägre betjeningen begäfwades efter rang och wårldighet med 10, 20 till 30 dukater; med ett ord, wår Andalos tycktes just hafwa föresatt sig att skryta, men att han icke gjorde rätt klokt deri, skola wi snart få se.

Drottningar och prinsessor torde också stundom, ehuru ej så mycket som andra fruntimmer, hemfökas af nyfikenhet. Aminstone inträffade detta nu; ty drottningen och prinsessan Agrippina undrade storligen hwarifrån wår Andalos wäl kunde taga alla sina penningar, då man aldrig hörde, att några forror eller skepp förde till honom sådana. Mor och dotter rådflogo om sättet att utforska, huru härmed hängde tillsammans, och prinsessan åtog sig att låtsa gynna hans kärlek för att dymedelt kunna utleta hans hemligheter. Hon blef derföre nu långt wänligare mot honom än för, och i ett förtroligt samtal måste han bigta sig för henne; men prinsessan spelade, liksom hans far hos paschan, den twiflande, och Andalos måste wisa henne huru underwertet tillgick, i det han ur den underbara pungen utskafade tusen dukater i hennes knå. Prinsessan kunde ej nog beundra pungens förträffliga egenkap, och så snart den alltför öppenherrige Andalos aflägsnat sig, tyndade hon att underrätta sin höga moder om hwad hon uppträckt.

Mor och dotter funno båda den märkwardiga pungen alltför högt värde, att de ej innerligen gerna skulle vilja vara i besittning deraf, och beslöto att genom list söka vinna detta mål.

Med sin fru mors bifall lät alltså prinsessan förfärdiga en pung, till utseendet, så mycket möjligt war, liknande den hon sett Andalos ega, och sedan gjorde man sig mödda att gifwa den ett lika nyttjadt och nödt utseende, som den undergröande. Derefter erhöll Andalos ett hemlikt budskap från prinsessan att tillbringa aftonen hos henne; hvarken konungen eller drottningen, hette det, hade minsta kunskap härom. Man kan tänka huru smickrad wår Andalos war af en sådan heder. Också lät han utan swärighet den förledande prinsessan öfwer-tala sig att dricka det ena glasen efter det andra, och som hon blandat sömndryck i winet, hade det snart den påräknade werkan, att han sof som en sten. När han sent på följande morgonen wakenade och fann sig ensam, förargade han sig icke litet öfwer denna så olägligt påkomna sömn och begaf sig hem, rätt slat öfwer en så försewien natt. Han skulle likwäl snart erfara, att den varit för honom långt olyckligare än han annat.

För att kringra sitt elaka lynne, lät han bjuda till frukost några goda wänner, hwilkas antal är rätt ansenligt hos de rika, om de weta vara frukostiga. Hofmästaren behöfde penningar, och Andalos tog som warligt i sin pung; men ingenting fanns deri och ingenting kom, huru han också wände den. Nu blef den stackars Andalos förti rätt innerligt bedröfwad och fruktade, att han alltför mycket misbrukat sin gifmilda pung; men efter första bestörtningen uppräckt han snart det skedda bytet och prinsessans trolöshet. För honom ätersöd i denna förtwiflade helägenhet intet annat, än att taga sin tillflykt till en jude, för att till honom sälja allt hwad som fanns i hans präktiga palats och dymedelt skaffa sig respenningar. När detta blifwit uppgjordt, afskedade Andalos allt sitt folk, till deras stora bedröfwelse emedan han alltid varit dem en god och frukostig husbonde, och begaf sig så på wäg till Samagusta.

Brodern, som ej sett honom på länge, tog wänligt emot honom, och när Andalos berättade huru det gått med pungen och begärde önskehatten, för att kunna återtaga den förta,

afrådde honom den maktige och stillsamme *Umpedes*: "wi hafwa ju penningar nog för vår lifstid," sade han, "jag har ännu tagit blott obetydligt ur de bådasåarne du lemnade mig; bry dig dertföre ej om pungen, den kan ju i alla fall ej begagnas längre, än wi båda lewa." Men *Andalos* stod ej att öfwertala. Han satte hatten på, önskade sig först till *Be*; nedig och så till *Florens*, besökte de rikaste juwelerare:bodar, och sedan han i hwar och en hopsamlat de skönaste arbeten, war han genast borta och på ett annat ställe.

Sedan han på detta sätt, wärre än en röfware, farit fram i de båda rika städerna, begaf han sig till *London*, der han slog sig ned framför en kyrka och utbredde alla sina sköna klenoder af ringar, kammar, halsband o. s. w. När nu hofdomerna gingo ur kyrkan, sålde han till dem flere småsaker för mycket godt pris; men på de större smyckena war han så dyr, att ingen mågrade köpa något. Sin afsigt härmed wann han snart, ty han blef kallad till prinsessan, som, ehuru hon eade den outdömliga pungen och han nu gaf de billigaste priser, likwäl började pruta med honom; men *Andalos*, hwilken medelst en stor lösnåsa och en brun färg, hwarmed han målat sitt ansigte, gjort sig igenkänlig, hade ej förr märkt, att prinsessan bar pungen wid sin gördel, än han satte sin hatt på sig, fattade dristigt prinsessan om lifwet och war i dersamma långt bort i en ödeskog. Nu tog han af den lösa nåsan, upptäckte hwem han war och ämnade återtoga sin pung; men prinsessan, som af förskräckelse war nära att falla i wanmakt, bad honom så innerligt om något att låsta sig med, att han ej förmodde motsä hennes böner och blef så ett nytt bewis huru farligt det är att hafwa ett godt hjerta utan ett lika godt hufwud; ty då han klättrade upp i ett äpleträd för att taga ned några af dessa frukter åt sin försmäktande följeflagerska, satte han tonflöst nog hatten på hennes hufwud för att skydda henne för solen, och då hon i dersamma öankte: "Ack om jag nu wore hos min mor igen," blef denna önskan på ögonblicket uppfyllt.

Man må nu döma om *Andalos* känslor, då han wid nedligandet från trädet fann prinsessan borta med både hatt och pung. Under det han sökte leta sig ut ur skogen, träf-

fade han åter ett skönt äpletråd, och hungern dämpade hans öwilsja för den förtreffliga frukten. Han klättrade nu för egen del upp i detta träd och walde sig ett rätt skönt äple; men ack, knappt hade han förtårt det, innan han fann sig utrustad med ett par ansenligt långa åsnebron. Wisst kunde de wara wäl förtjenta, men han ryckte straffet dock nog hårdt. Sedan han kändt, mött och i en källa sett huru halfsalns långa hans bron blifwit, ryckte han förgäfwes på dem och fann huru sant det är, att den som en gång är en åsna, förblir åsna.

Medan Andalos högt klagade öfwer detta nya misöde, framkom en eremit, som wäl började med att förebrå honom, för det han störde den trettioåriga ensamhet, under hwilken han warit lycklig nog att i denna stog ej se en enda menniska, men dock till slut förbarmade sig öfwer den klagande. Eremiten beskref, så widlöftigt man kunde wänta af en man, som wet mycket och så sällan fått tillfälle meddela sitt wetande, huru mycket ondt i werlden skett genom äplen allt sedan Adam åt deraf; men han lät det litwäl ej stanna wid denna lärda afhandling, utan wisade nu Andalos ett annat äpletråd, hwaraf han knappt ätit ett och ett halft äple, förr än hans åsnebron woro lika hastigt borta, som de kommit. Hans glädje häröfwer war, som man wäl kan förstå, icke liten, i synnerhet som han nu började tänka på, huru just dessa äplen kunde blifwa honom ett medel att återfå hwad han förlorat. Han bad dertföre eremiten om ett par af båda slagen. "Tag," sade den redlige mannen, "så många du will; dessa träden till; höra ej mig mera än dig."

Andalos war ej sen att förse sig rikeligen med de undergörande äplena och begaf sig på wägen till London. Denna resa war wäl lång, och mödosamt war det också att gå för den, som warit wan att färdas så fort; men hwad gör man ej för att taga hämd på en trolös prinsessa? — Då han ändteligen hunnit fram, satte Andalos en plåsterlapp öfwer sitt ena öga, fastade ett löst skägg wid sin haka, påtog en peruk samt förställde och förklädde sig så, att ej den mest karsynta skulle kunnat igenkänna honom. Nu utbredde han sina sköna, men wädliga äplen, der han

wiste prinsessan brukade dagligen gå fram till flotts kyrkan. Som han ej begärd: mindre än tre dukater för hwarje äple, så köpte ingen mer än prinsessan, som af nyssikenhet tillhandlade sig ett par, dem hon med synnerlig begärlighet förtärde, så snart hon kommit in i sina rum. Till sin stora försträckelse erfor hon samma werkan deraf, som Andalos i skogen. Ingen huiwudprödnad kunde skyla de långa dronen. Läkare af alla slag tillkallades; piller, pulwer, droppar, mixturer, ja hellska fältstärsknifwarne anlätades, men allt förgåfves; ty knappast woro dronen under mycken sweda och mycket blödande affkurna, förr än de åter woro halfalns långa.

Den förddmde fruktmänglaren hade wisligen förswunnit; men snart kom en resande doktor att tillbjuda prinsessan sin tjenst. Denne war åter ingen annan än den förklädde Andalos, som wäl fryddat sina botande äplen på det de ej måtte wara alltför olika wanliga läkemedel. Sedan prinsessan förtärt ett stycke af ett sådant äple, såg hon redan dronen hafwa något minskats och fattade nu det förtroende för sin nya läkare, att han fick tillfälle gifwa henne en sömndryck fullt ut så god som den, hon gaf honom, då hon stal hans pung. Under det prinsessan sof, såg Andalos sig noga omkring i hennes rum och fann lyckligtwis den underbara hatten höljid med damm under prinsessans säng; ty så fin och slug hon än war, hade hon likwäl ej annat hattens egenkap, utan föraktligt kastat honom under sängen. Andalos, som föresatt sig att hämnas de streck hon spelt honom, försummade nu icke att fatta den sofwande prinsessan om lifwet och önska sig i samma skog som sista gången. Här upptäckte han sig änyo, tog tillbaka sin pung och förde prinsessan med de ännu nog långa dronen till ett kloster, der hon snart fann sig i sin försakelse af

werlden. Förgäfwes wäntade konungen och drottningen, att deras fåra dotter nu, såsom efter det första förswinnandet, skulle återkomma. Döden öfverraskade dem under denna wäntan, och prinsessan sielf fastade och sjöngmesfor till sin höga ålderdom.

Andalos återwände till sin bror, men blott för att berätt: ra honom huru han öfverlistat prinsessan, och begaf sig sedan, trots brodrens alla warningar, ut på resor; ty en bytlighet och fåfånga gånge honom ingen trefnad hemma.

Ampepos förespände honom, att detta fringsstrykande aldrig skulle kunna lyftas wäl, och alltför snart uppfylldes denna spådom; ty då Andalos genom sin pråkt och rikedom retat twenne snikna och mäktiga tyska landtrefswars afund, passade de på tillfället, då han war stadd på resa till ett tórnerspel, öfverfölla honom i en skog, dödade hans besjening, förde honom fången till ett bergsslott och satte honom der i en jernbur, som uthängdes på ett af de högsta tornen med hotelse att döda honom, om han ej bekände hwarifrån han finge sina penningar. Hatten hade han oberånsamt, lemnat qwar hos Ampepos, oaktadt dennes föreställningar att den någon gång kunde blifwa nyttig att hafwa; men Andalos war bland det folket, som tro, att har man penningar, så har man allt och behöfwer intet mera. Nu insåg han för sent sin willfarlse och som den medfart, han fick undergå, war swår och lifwet kårt, yppade han slutligen sin hemlighet. Detta tjente honom likwäl till ingenting, ty sedan grefwarne wäl åtkommit den rika pungen, ansågo de försigtigast att genom ännu ett brott tryggga sin bestittning, och låto döda Andalos.

När Ampepos kort derpå erfor sin brors olycksöde dog han efter några weckor af sorg.

Grefwarne hade öfwerenskommit att hwar sin månad begagna den röfwade pungen; men då det just träffade sig så,

att Ampedos dog wid den första månadens slut, då pungen bytte om egare och genom detta dödsfall förlorade sin ndergörande kraft, trodde den grefwen, som nu icke fick något ur den ständigt tomma pungen, att hans wån beröfwat denna des egenkap, sedan han tillfyllest betjent sig deraf, och beslöt att hämnas en så stor trolöshet. Nattetid öfwerföll han sin grannes borg, intog den, dödade alla som gjorde motstånd och skonade icke heller den årminstore nu oskyldige landtrefwen. När kejsaren erfor förloppet härmed, lät hen fångsla den håmdgirige och dömdo honom att rådbråkas. Domen gick i verkställighet, och wi se härat att denna lycko-pung förwandlat en konungadotter till nunna samt tillkon-dat trenne andra des innehafware en wåldsam död, oberåk-nadt att en konung, en drottning och en öm bror af sorg förtidigt nedstigit i grafwen. Så liten lycka ligger i blotta rikedomem.

